

Zrozum świat — przedszkola
edukacja globalna dla najmłodszych

Dzisiejszy świat zmienia się intensywnie w tempie, jakiego nie znaliśmy. Stają przed nami nowe wyzwania, mamy dostęp do informacji z drugiego końca globu, coraz częściej spotykamy osoby pochodzące z innych krajów, słyszymy o zmianach klimatu i konsekwencjach tych zjawisk dla naszego życia. Te przemiany i informacje zaskakują, prowokują do zadawania pytań i szukania odpowiedzi. Ważne, by dzieci rozumiały, że są częścią czegoś większego niż ich własna rodzina czy grupa rówieśnicza oraz czuły, że również od nich zależy jak nasz świat będzie wyglądał w przyszłości.

Zrozum świat – przedszkola to propozycja edukacyjna dla przedszkoli zainteresowanych poznawaniem świata, wdrażaniem nowych, kreatywnych metod nauczania, w których dzieci pytają, dyskutują i dociekają.

Zależy nam na tym, by od najmłodszych lat dzieci budowały poczucie własnej wartości, tak istotne dla kształtowania postaw tolerancji i otwartości w późniejszym życiu, interesowały się innymi kulturami, były świadome naszego wpływu na środowisko naturalne i losy ludzi w różnych zakątkach globu. Wspieramy dzieci w wyrażaniu opinii, wysłuchiowaniu zdań innych osób, dyskusji w grupie i podejmowaniu wspólnych decyzji oraz współdziałaniu na rzecz świata.

„Po wielu latach pracy zawodowej nie myślałam, że coś mnie jeszcze może zadziwić. Proponowane w projekcie ćwiczenia i zabawy sprawiły, że postanowiłam koordynować ten projekt w swoim przedszkolu”.

Urszula, nauczycielka przedszkolna z Zielonki

Przykładowe ćwiczenie: mój przyjaciel drzewo

Poruszane zagadnienia:

- zaufanie
- empatia

Czas trwania: 45 min+

Cele ogólne:

- praca nad zaufaniem wobec innych ludzi
- wczuwanie się w potrzeby innej osoby w odmiennej sytuacji
- zachęcenie dzieci do wypowiadania własnych opinii

Cele szczegółowe:

- doskonalenie komunikacji werbalnej w małych grupach
- rozwijanie wyobraźni przestrzennej

Środki dydaktyczne:

- opaski do przewiązania oczu dzieciom (po jednej na parę)

To ćwiczenie przeprowadza się w lesie lub parku, gdzie jest sporo drzew.

1. Daj dzieciom chwilę na rozejrzenie się wokół siebie, zachęć je do głębszego nabrania powietrza w płuca, posłuchania odgłosów lasu. Podziel dzieci w pary i rozdaj każdej z nich opaski na oczy. Poproś, żeby jedna z osób w parze założyła opaskę. Wy tłumacz ich partnerom, że ich zadaniem będzie spokojne i bezpieczne doprowadzenie kolegów/koleżanek za rękę do drzewa, które sobie wybiorą, a następnie powrót na miejsce startu. W czasie drogi przewodnicy muszą pamiętać, że druga osoba ma zasłonięte oczy. Muszą zadbać, żeby ta druga osoba czuła się bezpiecznie – powinni ostrzegać przed przeszkodami, opowiadać, co dzieje się wokół i oczywiście dać możliwość poznania (dotknięcia) drzewa, które wybrali.
2. Kiedy wszystkie pary odnajdą swoje drzewa, powtórz ćwiczenie, ale teraz osoby, które prowadziły, zakładają opaski na oczy i są prowadzone do innego drzewa.
3. Zbierz dzieci w kole i zachęć do podzielenia się wrażeniami, komentarzami po ćwiczeniu. Możesz im pomóc, pytając np. czy to było łatwe/trudne? Co było łatwiejsze a co trudniejsze, dlaczego? W jaki sposób działały wasze zmysły, kiedy nic nie widzieliście? Co pomogło w odnalezieniu swojego drzewa?

Nasze materiały

Program *Zrozum świat – przedszkola* to pierwszy w Polsce zestaw materiałów z elementami dociekań filozoficznych dla dzieci i pedagogiki przeżyć do prowadzenia edukacji globalnej w przedszkolach. Materiały wpisują się w podstawę programową dla przedszkoli i zapewniają możliwość prowadzenia inspirujących i ciekawych dla dzieci zajęć. Wszystkie materiały powstały w ścisłej współpracy z nauczycielami, nauczycielkami i dziećmi w Polsce, Bułgarii, Anglii i na Cyprze.

Przygody Zoga

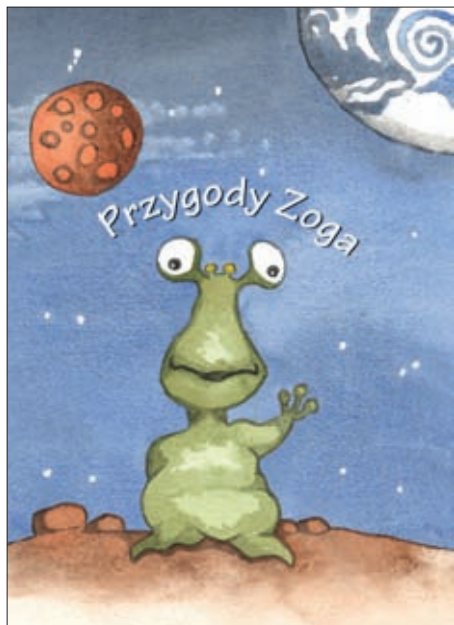
Opowiadka o kosmicie, który, zwiedzając planetę Ziemię, doświadcza, czym jest różnorodność. Razem z Zogiem dzieci poznają kwestie globalnych współzależności, zrównoważonego rozwoju i sprawiedliwości, uczą się doceniać piękno planety, na której żyją. Format A3.

Tosia odkrywa czekoladę

Bohaterką tej bajki jest mały miś Tosia, który wyrusza w niezwykłą podróż, odkrywając kolejne ogniwa łańcucha produkcji i dystrybucji swojej ulubionej czekolady. Historia Tosi jest punktem wyjścia do rozmowy z dziećmi o sprawiedliwości oraz o jakości żywności, którą spożywamy – jej pochodzeniu i przetwarzaniu. Format A3

Lilka urządza piknik

Bajka, w której mała dziewczynka Lilka poznaje i docenia pracę drobnych lokalnych rolników i producentów, odkrywa nasz związek z przyrodą oraz znaczenie zrównoważonego rozwoju dla naszej przyszłości. Format A3

Gry i zabawy z Zogiem

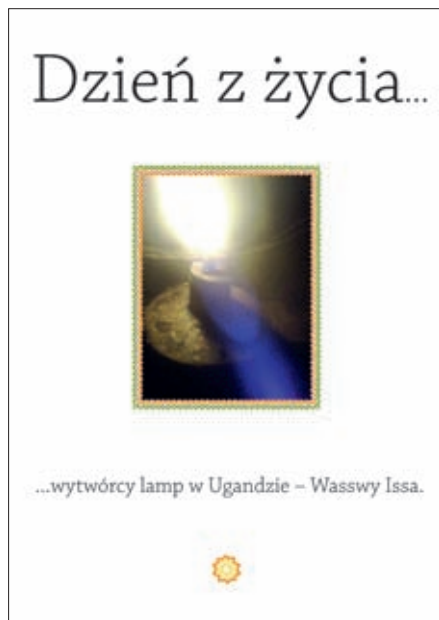
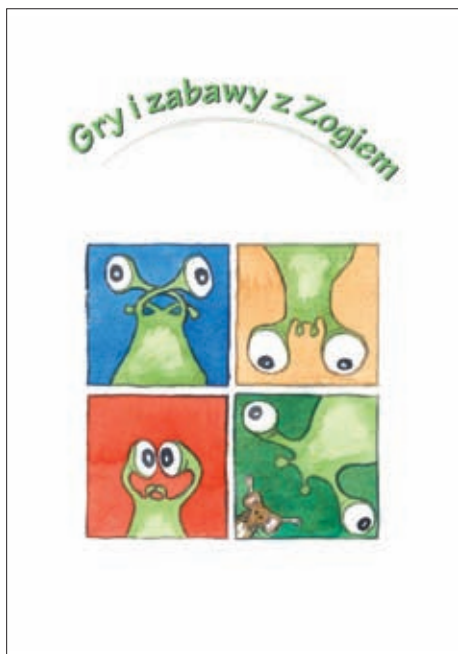
Zbiór krótkich gier i zabaw nawiązujący do treści bajki *Przygody Zoga*, które wprowadzają w świat empatii, tolerancji i czynienia dobra wobec innych, pomagają dzieciom uświadomić sobie potrzebę bycia odpowiedzialnym za świat oraz rozumienia uczuć własnych i cudzych. To zbiór pomysłów na kreatywne spędzenie czasu, kształcenie czynności myślowych i poznawanie świata wraz z jego różnorodnością oraz rozwijanie zachowań prospołecznych dzieci.

Zrozum świat – przedszkola

Zestaw scenariuszy zajęć z zakresu edukacji globalnej dla przedszkoli. Pierwszy w Polsce zestaw pełnych scenariuszy zajęć wraz z materiałami dodatkowymi wykorzystujący elementy dociekań filozoficznych dla dzieci oraz pedagogiki przeżyć w edukacji globalnej. Scenariusze nawiązują treścią do bajek o Zogu, Tosi i Lilce i pozwalają pogłębić zarysowaną w nich tematykę. Wszystkie scenariusze zostały przetestowane w kilkudziesięciu przedszkolach w Polsce, Anglii, Bułgarii i na Cyprze oraz sprawdzone przez metodyków.

Dzień z życia

Krótkie historie o pracy rzemieślników i producentów żywności. Do pobrania ze strony www.worldfromourdoorstep.com.

Przykładowe ćwiczenie: rakieta Zoga

Poruszane zagadnienia:

- planowanie
- sprawiedliwość
- kreatywność

Czas trwania: 45 min+

Cele ogólne:

- przygotowanie dzieci do rozmowy o sprawiedliwości
- wspólne ustalenie przez dzieci, czym jest sprawiedliwość
- nauka funkcjonowania w sytuacji niespodziewanej
- zachęcenie dzieci do odważnych i twórczych wypowiedzi oraz głośnego wypowiadania własnych opinii

Cele szczegółowe:

- doskonalenie samodzielnego, kreatywnego myślenia
- rozwijanie zdolności manualnych i wyobraźni
- uczenie się szanowania zdania innych podczas wspólnej zabawy
- rozumienie pojęć: sprawiedliwość, równość

Środki dydaktyczne:

- różnokolorowe figury z papieru (koła, trójkąty, kwadraty, romby, owale, prostokąty, inne wielokąty)
- płyta z piosenką pt. *Zog*
- odtwarzacz płyt
- minutnik

1. Rozdadz dzieciom zestawy kolorowych figur zrobionych z grubego brystolu. Poinformuj dzieci, że będą wykonywać pewne zadanie i że mają na to różny limit czasu. Podziel dzieci na 3. Powiedz, ile czasu ma każda z grup. Pokaż dzieciom minutnik i wyjaśnij, do czego będzie służył.

2. Poproś dzieci, aby zbudowały z figur rakiety kosmiczną. Po pięciu minutach poproś o zatrzymanie budowy pierwszą grupę, po kolejnych trzech minutach drugą, a po ostatnich pięciu minutach – trzecią.

3. Po skończonym zadaniu podziękuj dzieciom za wykonane prace. Poproś dzieci, by zaprezentowały sobie nawzajem, co udało im się stworzyć. Jeśli dzieci zaczną komentować nierówny podział czasu, wykorzystaj to do rozpoczęcia rozmowy i zadawania pytań.

Formularz: zamów nasze materiały

Chcesz otrzymać pakiet bezpłatnych materiałów? Przeprowadź zajęcia z wykorzystaniem ćwiczeń zamieszczonych w tej broszurze, wypełnij i odeślij nam formularz na adres podany na końcu broszury.

Do końca 2015 roku oferujemy też możliwość przeprowadzenia bezpłatnego dwuipółgodzinnego szkolenia dla kadry pedagogicznej przedszkola.

Więcej informacji na stronie: www.igo.org.pl/dlaprzedszkoli.

Data przeprowadzonych zajęć

Nazwa i adres przedszkola

Liczba i wiek dzieci

Pytania, komentarze dzieci
w czasie refleksji po ćwiczeniu

Mój przyjaciel drzewo
(3–4 cytaty)

Pytania, komentarze dzieci
w czasie refleksji po ćwiczeniu
Rakieta Zoga (3–4 cytaty)

Refleksje i uwagi
prowadzącej/prowadzącego
po zrealizowanych zajęciach

Imię i nazwisko

Adres wysyłki materiałów

Instytut Globalnej Odpowiedzialności
ul. Noakowskiego 10 lok. 6A, 00-666 Warszawa
tel. 22 659 62 33, e-mail: igo@igo.org.pl
www.igo.org.pl
www.worldfromourdoorstep.com

Niniejsza publikacja powstała w ramach projektu *Zrozum świat – przedszkola* finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Publikacja ta wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem UE.

Partnerzy projektu: Instytut Globalnej Odpowiedzialności (Polska), Cumbria Development Education Center (Anglia), Alliance for Regional Initiatives (Bułgaria), Future World Center (Cypr). Patron medialny: *Bliżej przedszkola*.

